

Doprinos upoznavanju sportskog jedrenja u Dubrovniku između dva rata

(Uz pedesetu obljetnicu J. K. Orsan — Dubrovnik)

Početak sportskog jedrenja u našim krajevima smatramo posljednju deceniju XIX stoljeća kada su u Splitu i Puli osnovani prvi jedriličarski klubovi koji su odigrali pionirsку ulogu u razvoju ovoga sporta na našoj obali. U tom periodu dominiralo je rekreativno jedrenje, a sportsko, čija je osnovna karakteristika natjecanje, u znatno manjoj mjeri.

Nakon završetka prvog svjetskog rata, sloma Austro-Ugarske monarhije i stvaranja Kraljevine Srbija, Hrvata i Slovenaca (kasnije Kraljevina Jugoslavija) sportsko jedrenje postaje nešto masovnije. Zapaženiji napredak uslijedio je u četvrtoj deceniji kada je osnovana većina klubova koja je djelovala između dva rata, kada su natjecanja postala brojnija i stalnija i kada su zabilježeni prvi nastupi na međunarodnim natjecanjima. Naši jedriličari sudjelovali su dva puta na prvenstvu Europe (1935. godine Karlo Bauman i Žarko Dešković i 1938. godine Karlo Bauman) i jednom na olimpijskim igrama (1936. godine Karlo Bauman).

Zanimljivo je istaći da u periodu između dva rata nije došlo do osnivanja jedriličarskog saveza (osnovan je nakon oslobođenja), iako je bilo tri pokušaja, prvi put 1928., zatim 1933. godine, ali bez uspjeha. Najviše se uradilo 1935. godine kada je Y.K. Val s Krka (tada je djelovao na Sušaku) izvršio sve potrebne predradnje za njegovo utemeljenje, ali ni taj pokušaj nije naišao na razumijevanje kod ostalih klubova, pa je tako i posljednji pokušaj da se jedriličarski sport izdigne na višu organizacionu formu propao¹.

Organizirano sportsko jedrenje u Dubrovniku započelo je u drugoj deceniji nakon završetka rata, ali je neorganizirano egzistiralo i prije osnivanja kluba. Jedrilo se u većim i manjim lađama u luci, do otoka i otočića, uvala i zaljeva, a dolazilo je i do spontanih međusobnih natjecanja. Potvrdu takvog jedrenja nalazimo u odluci lokalnih pomorskih vlasti iz 1932. godine. Njome se: »U interesu trgovačko-pomorskog prometa i opće sigurnosti zabranjuje svako jedrenje na morskom prostoru koji se nalazi južno od linije koja spaja vilu Solitudo na poluotoku Lapad sa ruševinama crkve sv. Spasitelja na protivnoj obali«. Prekršiteljima je bila određena i kazna od 200 dinara ili 14 dana zatvora².

Prve akcije za osnivanje jedriličarskog kluba započele su 1933. godine, pa čemo daljnji razvoj događaja iznijeti kronološkim redom.

1933. godina. U ovoj godini započela je propaganda jedrenja i prve akcije za osnivanje yachting kluba u Dubrovniku. Iстicane su pomorske tradicije, položaj grada, potrebe turizma, te činjenica da takvi klubovi već postoje u Splitu, Krku i Sušaku³.

Glavni inicijator je Viktor Paravić, direktor Turističkog društva Putnik — filijala Dubrovnik, koji se tom poslu predao s entuzijazmom i bio do kraja

uporan. Nastojao je zainteresirati u prvom redu vlasnike jedrilica, zatim bogate građane te one koji su zauzimali visoke položaje u političkom i privrednom životu grada. Uz pomoć nekoliko ljubitelja jedrenja u namjerama je uspio i 10. rujna u kafani Dubravka na Pilama održan je sastanak inicijatora osnivanja kluba i prijatelja jedriličarskog sporta. Na sastanku je izabrana privremena uprava sa zadatkom da u što kraćem roku pripremi osnivačku skupštinu. Povjerenje su dobili: Miše Bona, Willy Filaus, Zvonimir Goić, Nikša Gracić, Pero Malešević, Karlo Marinović, Viktor Paravić i Antun Pitarević.

Već na tom prvom sastanku učlanilo se nekoliko ljubitelja jedrenja koji su uredno platili članarinu. Bilo je riječi i o imenu kluba, a usvojen je prijedlog da se nazove »Lahor«. Tako je u ovoj godini osnovan jedriličarski klub koji je imao upravu, ime i članove, ali nije imao odobrenje mjerodavnih vlasti za djelovanje⁴.

Među članovima bilo je i nekoliko vlasnika jedrilica koje su ustupili klubu za prvu organiziranu regatu krajem mjeseca. Naime, domaći veslački klub Neptun organizirao je 1. listopada propagandno natjecanje veslača u raznim tipovima čamaca (gondule, barkuni i natjecateljski čamci — četverci). U drugoj točki programa, ispred gradske luke, trebale su nastupiti jedrilice, ali zbog pomanjkanja vjetra otpala je ova prva službeno organizirana regata, neslužbenog yachting kluba Lahor⁵. Tako je prva godina organiziranog jedriličarskog sporta protekla u propagandi i pripremama za službeno utemeljenje kluba bez službenih regata.

1934. godina. Privremena uprava nastavila je s radom oko priprema za utemeljenje kluba. U sklopu tih priprema održan je 2. ožujka sastanak u Gradskoj kafani na kojoj se raspravljalo o pravilima i sazivu konstituirajuće sjednice »Yachting i Turing kluba«. Prijedlog pravila pripremio je i iznio Viktor Paravić. Prilikom diskusije o pravilima Karlo Marinović je predložio da se ime kluba Lahor zamjeni imenom stare dubrovačke lađe i jedne velike američke jahte — Argosy. Oba prijedloga su usvojena, kao i ponuda Karla Marinovića da se uprava kluba smjesti u njegovoj iznajmljenoj vilici Sorkočević u Lapadu, ispred koje se može urediti sidrište. To je danas zgrada na Lapadskoj obali br. 5 u kojoj je smješten Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti Dubrovnik⁶.

Usvojena pravila od privremene uprave dostavljena su »Ministarstvu za fizičko vaspitanje naroda« u Beogradu (osnovano 1932. godine) na odobrenje. Nakon što je Ministarstvo odobrilo pravila aktom br. 1395 od 2. travnja 1934. godine, sazvana je osnivačka skupština. Održana je u Gradskoj kafani na kojoj je bio prisutan »neočekivano veliki broj ozbiljnih interesenata koji su svi najavili pristup u klub,

a od njih blizu 20 utemeljitelja«, ističe se u dopisu koji je uprava uputila Y. K. Labudu (Split). Nakon što je podnešen izvještaj o radu privremene uprave, prišlo se upoznavanju pravila kluba.

Na glavnoj skupštini izabrani su prvi organi kluba. *Upravni odbor*: Tomislav Sambunjak (predsjednik), Karlo Marinović (potpredsjednik), Viktor Paravić (tajnik), Frano Pecarić (blagajnik), Zvonimir Stojković, Nikša Šapro (članovi) i zamjenici Marcel Robić (Korčula) i Antun Pitarević. *Nadzorni odbor*: Marko Rusko, Antun Nardelli i Antun Sesan (Lopud). *Časni sud*: Tomislav Sambunjak, Melko Stanković i Karlo Banac.

Na kraju je odlučeno da na temelju odobrenja »Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda« u Beogradu, br. 2049 od 3. svibnja 1934. godine, novoizabrana uprava privremeno rukovodi djelokrugom rada koji pripada podružnici Jugoslavenskog Turing kluba za Dubrovnik, južnu Dalmaciju i Zetsku Banjinu, budući je novoformirani Yachting klub Argosy istovremeno pomorska samostalna sekcija Jugoslavenskog Turing kluba⁷.

Tako su postavljeni temelji prvog jedriličarskog kluba u Dubrovniku ponajviše zaslugom Viktora Paravića, rodom iz Bakra. Podsećamo da je plivačka sekcija Š. K. Jug osnovana krajem 1923. godine zaslugom Rudi Reša, rodom iz Sušaka.⁸ Dakle, dva vrijedna sportska radnika s područja Rijeke, utemeljitelji su dva najuspješnija dubrovačka kluba čiji su natjecatelji pronijeli slavu svoga grada i van granica domovine. Zbog toga Dubrovčani im trebaju biti vječno zahvalni.

Na dan utemeljenja 2. ožujka bilo je upisano preko 20 članova, a krajem godine klub je brojio 51 člana (1 počasni, 19 utemeljitelja, 19 redovnih, 4 ženskih i 8 podmlatka)⁹.

Sjedište kluba premješteno je u Lapad, ali ne u vilu Karla Marinovića kako je to bilo prethodno odlučeno, već je bilo iznajmljeno kupalište Lazaret uz godišnju naknadu od 720 dinara, na kojem su

izvedene neophodne adaptacije¹⁰.

Plovni park u ovoj godini brojio je 9 većih zatvorenih jedrilica, 2 jedrilice tipa L-5, 4 motorna čamca većinom na jedra te 5 manjih pomoćnih čamaca. U društveno vlasništvo bile su 2 jedrilice, a ostale u privatno vlasništvo. Od klupske jedrilice jedna je bila zatvorena i jedna otvorena, ustupljena od člana Iva Hagije, koje su nakon popravaka korištene za krstarenje i obuku u jedrenju¹¹.

Uprava je u ovoj godini sav rad usredotočila na stvaranju uvjeta za djelovanje kluba, pa susrećemo samo rekreativno jedrenje. Natjecanja nije bilo.

1935. godina. Početkom godine lokalni listovi navajaju glavnu skupštinu te veoma bogat i, za prvu godinu javnog nastupa, ambiciozan program natjecanja.

Glavna skupština održana je 3. travnja u prostorijama Gradske kafane na kojoj je staroj upravi potvrđen mandat i za slijedeću godinu, uz dopunu šest novih članova. Zatim je prvi put u klubu izabran *sportsko tehnički odbor u sastavu*: Villy Bačić, Zvonimir Goić, Ivan Gustetić i Nikša Sessa za seniorsku sekciju i Willy Filaus, Jakob Ferara, Diklica Obester i Miljenko Orlić za juniorsku sekciju¹².

Članstvo kluba je povećano za 39 novih članova, tako da je koncem godine brojilo ukupno 90 članova: 1 član dobrotvor, 24 člana utemeljitelja, 44 redovna člana, 6 ženskih članova i 15 članova podmlatka.

Plovni je park u odnosu na prošlu godinu povećan za 4 jedrilice tipa L-5. Dvije su bile privatno vlasništvo članova kluba, a dvije: »Lero« i »Lorko« klupske vlasništvo. »Lero« je izgrađen u trogirskom brodogradilištu. Naručen je 1934. godine, a izručen u travnju mjesecu 1935. godine uz cijenu s kompletom opremom od oko 16.000 dinara. Druga klupska jedrilica »Lorko« (prije Leda II) bila je glavni zgoditak na velikoj klupskoj lutriji. Sretni dobitak postao je klupski član utemeljitelj Gorgje Lučić-Roki (Vis) koji ju je poklonio klubu, zbog čega je imenovan članom dobrotvorum.

Unutarnji izgled klupskih prostorija Y. K. Argosy
1937. godine

Plovni park je uvećan za tri jedrilice u privatnom vlasništvu članova kluba i dva brza motorna čamca, također privatno vlasništvo članova kluba. Od prošlogodišnjeg fonda plovnog parka otpao je samo jedan čamac.¹³

U ovoj godini zalepršale su po prvi put na jarbolima zastave Y. K. Argosy (plavi trokut sa »A« u crvenoj boji) na službenim regatama. U Splitu su 12 kolviza nastupili na regati za državno prvenstvo jedrilica L-5 na pruzi od 9 morskih milja u trokutu. Već sutradan sudjeluju na regati oko srednje Dalmacije (13 – 16. VIII) na pruzi od 100 morskih milja: Split – Maslinica – Hvar – Bol – Makarska – Split. Jedrilice »Lero« s kormilarom Diklica Obester i članovima posade Miljenko Orlić i Aleksandar Tijanić te »Lorko« s kormilarom Antunom Došner i članom posade Vojo Ucović (drugog člana nismo uspjeli saznati), te tri zatvorena kutera, završile su ove regate bez zapaženih rezultata. Za boje Y. K. Argosy nastupila je i jedrilica »Elizabet«, vlasništvo engleskog turiste (privremenih član) koja je postigla bolji plasman od ostalih jedrilica. Jedan od članova posade na toj jedrilici bio je Dragutin Betner.

Nakon Splita »Lero« je s istom posadom sudjelovao i na regati u Sušaku i postigao slab plasman, ali je posada ipak dobila mali posrebreni pehar – dar domaćina jedinoj gostujućoj momčadi na toj regati.

Bolje natjecateljske rezultate na tim prvim javnim nastupima nitko nije ni očekivao. Pripreme za nastupe održavane su bez stručnog nadzora, a posade su sačinjavali sve omladinci bez natjecateljskog iskustva.

U ovoj godini bile su predviđene i regate u Dubrovniku uz sudjelovanje splitskih i domaćih jedrilica. Ove dugo pripremane i najavljuvane regate otpale su odlukom predsjednika, jer je splitski Y. K. Labud prijavio samo dvije umjesto najavljenih dvanaest jedrilica.¹⁴

1936. godina. Glavna skupština održana je ponovo u Gradskoj kafani na kojoj je istaknuta

opravdanost postojanja kluba i sve veći priliv članstva koji su garancija napretka.

Za potrebe kluba uređena je jedna prostorija na Lazaretu u Lapadu, a dio inventara poklonili su članovi kluba. Poznati slikar Ivan Seitz poklonio je umjetnički akvarel »Klupsko sidrište sa klupskim lađama«. U znak zahvalnosti uprava ga je imenovala svojim redovnim članom.

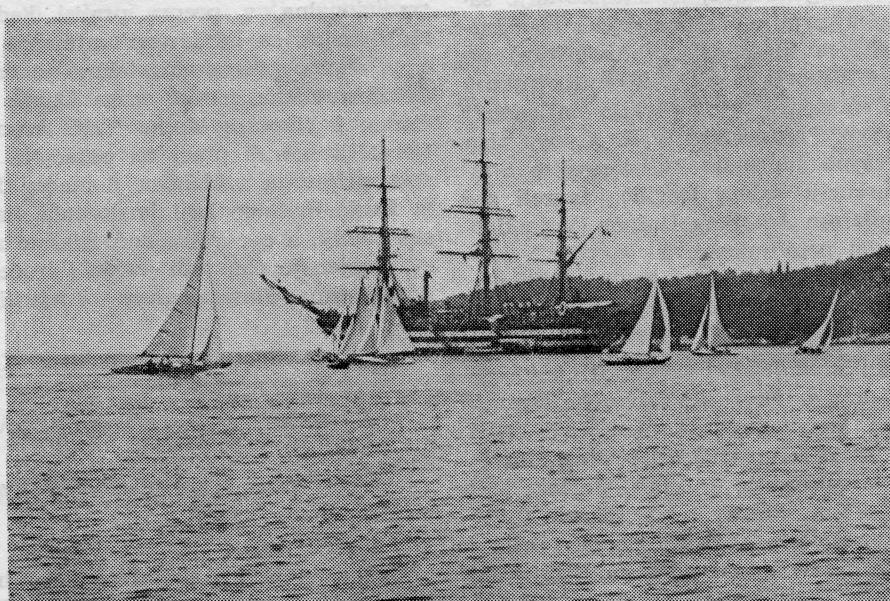
Početkom godine Direkcija Pomorskog saobraćaja povoljno je riješila molbu kluba i odlukom br. 2794 od 13. ožujka 1936. godine dodijelila »napušteno zemljiste« do kupališta Lazaret u Lapadu za izgradnju klupske doma. Iste godine započela je izgradnja, a 54 člana kluba i Dubrovačka Parobrodarska plovidba, obavezali su se da će novčano pomoći izgradnju.¹⁵

Od sportskih aktivnosti klub je u ovoj godini priredio nekoliko klupskih izleta i dvije regate u Dubrovniku, 23. i 24. kolovoza. Za ova natjecanja bilo je prijavljeno više klubova, ali su neki odustali pa su regate održane uz sudjelovanje sušačkog Y. K. Galeba, splitskog Y. K. Labuda i domaćeg Y. K. Argosy.

Prvi put je u Dubrovniku održano državno prvenstvo (24. kolovoza) i to za jedrilice klase L-5. Plasman prve tri jedrilice bio je: 1. »Leda« splitskog Labuda s kormilarom Žarkom Deškovićem, 2. »Morska lastavica« splitskog Labuda s kormilarom Nenadom Grisigonom i 3. »Orsan« domaćeg Argoja s kormilarom Mišom Bona i članovima posade Ivom Fal-koni i Ivom Bogdanović. Iz danas nepoznatih razloga regata je poništena i određena druga 26. kolovoza, u kojoj je ponovo pobijedio Žarko Dešković, a službeni redoslijed prvenstva za 1936. godinu bio je:

1. »Leda« — Y. K. Labud (Split)
2. »Sušak« — Y. K. Galeb (Sušak)
3. »Lero« — Y. K. Argosy (Dubrovnik)

Žarku Deškoviću pripao je prijelazni pehar Saveza za unapređenje turizma u Dubrovniku. Vjero-

Jedrilice ispred Lokruma prije starta regate
Dubrovnik – Cavtat – Gruž 17. srpnja 1937. godine

jatno je to bila hendičep regata uz sudjelovanje svih klasa jedrilica, kao što je to bilo predviđeno za prošlu godinu.¹⁶

Domaći jedrilčari bili su pozvani da sudjeluju na regati za zatvorene jedrilice 28. i 29. lipnja oko otoka Visa i na regati 30. lipnja do 1. kolovoza oko srednje Dalmacije, ali se pozivu nisu odazvali.¹⁷ Plovni park za ovu godinu povećan je za jedrilicu klase M-6, vlasništvo člana kluba koji ju je kupio u Splitu i ostavio nepromijenjeno ime »Morska lastavica«.¹⁸

1937. godina. Dva značajna događaja karakteriziraju ovu godinu.

1. U travnju mjesecu otvorene su na svečan način klupske prostorije u Lapadu do kupališta Lazaret. Danas su to klupske prostorije J. K. Orsan u Ulici N. i M. Pucića br. 25. Bile su vrlo lijepo i funkcionalne prostorije, a i danas su još uvijek među najljepšim koje posjeduje jedno sportsko društvo u Dubrovniku.¹⁹

2. Plovni park društva povećan je za jednu najmoderneju regatnu jedrilicu klase R-6 »Bobara« koju je poklonio dubrovački brodovlasnik Božo Banac. Za »Bobaru« se ne bez razloga ističe da je ponos kluba, jer je kao pobjednica niza regata poslije oslobođenja ukrasila klupske prostorije brojnim peharima.²⁰

Natjecateljska sezona započela je u Dubrovniku 17. srpnja hendičep regatom za prijelazni pehar Saveza za unapređenje turizma Dubrovnik, uz sudjelovanje domaćih i splitskih jedrilčara. Bilo je predviđeno da se ta regata održi na pruzi Orebić — Lopud, ali je izmijenjena i održana na pruzi Dubrovnik — Cavtat — Gruž. Najuspješnija je bila jedrilica domaćeg Y. K. Argosy s kormilarom Vojom Kesterčanek. Za osvojeno prvo mjesto pripao mu je prijelazni pehar kojeg je prošle godine osvojio predstavnik splitskog Labuda.²¹

Krajem kolovoza i početkom rujna mjeseca jedrilčari sudjeluju na regatama »jedrilčke sedmice« u organizaciji splitskog Labuda, uz sudjelovanje samo ta dva kluba. Najprije je održana regata za državno prvenstvo jedrilica klase L-5 (30. kolovoza) na pruzi u trokutu od 6 morskih milja. Stranica trokuta iznosila je jednu morskiju milju, a svaki natjecatelj prešao je dva kruga. Predstavnici Y. K. Argosy nisu se mogli ravnopravno suprotstaviti iskusnijim Splitčanima. U konkurenčiji sedam jedrilica zauzeli su:
— »Lero« s kormilarom Antunom Došner (Vojo Ucović, član posade) peto mjesto, a
— »Petka« s kormilarom Cvjetom Jakšić (Miljenko Orlić i Aleksandar Tijanić, članovi posade) šesto mjesto.

Na regati oko srednje Dalmacije 31. kolovoza startale su jedrilice u dvije grupe: zatvorene (krstaši do 8 m) i manje zatvoreno. U konkurenčiji četiri krstaša na pruzi od pet etapa: Split — Maslinica — Hvar — Bol — Makarska — Split, startala je i »Morska lastavica« Y. K. Argosy s kormilarom Cvjetom Jakšić i članovima posade Miljenkom Orlić i Aleksandrom Tijanić. U drugoj etapi (1. rujna) od Maslinice do Hvara natjecatelje je zahvatilo nevrijeme, tako jugo koje je puhalo u pramac, pa su tri splitska krstaša potražili zaklon na Šoltu. »Morska

lastavica« je nastavila jedriti, ali se i ona morala skloniti u Milni. Kada se stišalo nevrijeme nastavilo se s jedrenjem prema Hvaru, ali bez »Morske lastavice« koja je morala odustati zbog kvarova na jedrilici. U slijedećoj etapi odustala je još jedna jedrilica, pa se u posljednjoj etapi vodila borba za prvo mjesto između samo dva krstaša.

U drugoj grupi startalo je sedam jedrilica na pruzi od tri etape: Split — Maslinica — Hvar — Split. U drugoj etapi, također od Maslinice do Hvara (1. rujna) zahvatilo je i njih nevrijeme pa su se sklonile na Šoltu i kasnije nastavile s regatom. Odustale su četiri jedrilice, a na cilju je »Lero« s kormilarom Antunom Došner bio treći.²²

1938. godina. Nakon četiri godine aktivnog djelovanja izabran je novi predsjednik, poznati dubrovački brodovlasnik Božo Banac.²³

Zanimljiv događaj zbio se kolovoza mjeseca kada su u roku od 15-tak dana nestale dvije jedrilice plovнog parka kluba koje su bile privatno vlasništvo. Najprije je iz gradske luke nestao »Pirat«. Nakon desetak dana pronađena je u južnoj Italiji, pa je vlasnik Kruno Stulli, skupa sa Ivom Šiševićem bio prisiljen putovati u Monopoli da bi uz velike napore, uprkos urednoj dokumentaciji, dobio natrag svoju jedrilicu. S klupskog sidrišta nestala je sredinom mjeseca »Morska lastavica« koja je ubrzo pronađena nedaleko od jugoslavensko albanske granice (San Giovanni di Medua) i vraćena vlasniku.²⁴

Iz najave lokalnog lista saznajemo da su se u Dubrovniku trebale održati tri regate:

- regata za državno prvenstvo jedrilica klase L-5,
- hendičep regata za prijelazni pehar Saveza za unapređenje turizma Dubrovnik i
- regata za pehar kupališta Sumratin.²⁵

Zasigurno znamo da se održala regata za državno prvenstvo uz sudjelovanje domaćih i splitskih jedrilčara, a potvrde da su održane i druge dvije predviđene regate nema. S dosta sigurnosti možemo pretpostaviti da su održane, jer je regata za prijelazni pehar Saveza za unapređenje turizma Dubrovnik tradicionalna, a prema praksi kada gostuje neki klub uvijek su održavane najmanje dvije regate.

Državno prvenstvo održano je na pruzi u trokutu. Postavljena je od otoka Dakse do ušća rijeke Omble i klupskog doma Y. K. Argosy koju su natjecatelji morali preći tri puta. Na veliko zadovoljstvo prijatelja i članova domaćeg kluba, pobijedio je Karlo Bauman koji je do tada nastupao za splitski Labud, a ove i slijedeće godine za domaći Argosy. Uspjeh je tim veći jer je i treće mjesto pripalo domaćinima. Plasman prve tri jedrilice:

1. »Levanat« s kormilarom Karlom Bauman, Y. K. Argosy
2. »Lebić« s kormilarom Jakovom Kirhmayer, Y. K. Labud
3. »Petka« s kormilarom Willyom Filaus, Y. K. Argosy

Tako je prvi i jedini put do drugog svjetskog rata prvak države postao jedrilčar Y. K. Argosy kojemu je pripao prijelazni pehar sugrađanke Catharine Marinović.²⁶

Vrijedno spomena je sudjelovanje Karla Baumana na prvenstvu Evrope 10. kolovoza u Njemačkoj. Na jezeru Chiemse kod Munchena u konkurenciji devet evropskih zemalja (jedrilice klase olimpijska jola) pobijedio je Nijemac Ernst Bickel, a Karlo se plasirao ispred predstavnika Švicarske, Belgije, Poljske i Francuske. Plasman na peto mjesto ocijenjen je kao uspjeh jer je većina sudionika nastupila sa kvalitetnijim jedrilicama.²⁷

1939. godina. U ovoj godini započeo je drugi svjetski rat. U travnju mjesecu Italija je okupirala Albaniju i napala Grčku pa su se borbe vodile u susjednoj državi, što je imalo odraza na situaciju u našoj zemlji. Početak rata nije spriječio održavanje regata, ali je odaziv klubova bio slab. Tako je u Splitu otkazano državno prvenstvo koje se trebalo održati 5. kolovoza jer su ostali klubovi otkazali, pa je regata održana uz sudjelovanje samo splitskih jedriličara.²⁸

Y.K. Argosy sudjelovao je na jednoj regati s jednim predstavnikom i to je sve što smo uspjeli saznati o djelatnosti kluba u ovoj godini. Nakon internacionalne transjadranske regate koja se završila u Ricioniu (Italija) trijumfom jedrilice »Zlatna strijela« Y.K. Labud (Split) sve su jedrilice te regate stigle u Zadar. Zbog nedostatka vjetra doteogljenje su tegljačem ratne mornarice. U Zadru su održane regate jedrilica tipa dingi i olimpijskih jola u kojima su pobjede slavili talijanski jedriličari. U regati olimpijskih jola prva tri mesta pripala su talijanskim jedriličarima, četvrto mjesto predstavniku Y.K. Argosy Karlu Baumanu, a peto mjesto Kirhmayeru, predstavniku splitskog Labuda.²⁹

Tako je završena posljednja natjecateljska godina Y.K. Argosy. Slijedeće 1940. godine otkazao je sve regate, među kojima i državno prvenstvo u Splitu, a u toku rata prestala je aktivnost ovog kluba.³⁰

Sportsko jedrenje u Dubrovniku od svog nastanka (početak XX stoljeća) karakterizira klasni karakter kao i na cijelom našem primorju. Tako je ostalo i nakon osnivanja Y.K. Argosy, koji je imao zadatak da gaji jedriličarski sport i na tom polju djelatnosti zadovoljava potrebe turizma. U tu svrhu klub je okupljaone ljubitelje jedrenja koji su imali svoje jedrilice, ladice ili motorne čamce. Istina, uprava je nastojala privući i one ljubitelje ovoga sporta koji nisu imali svoja plovila, pa je u tu svrhu nabavila i nekoliko klupske jedrilice. Međutim, uvek se radilo o istom sloju ljudi, pa nije bilo onih sa slabijim imovnim stanjem, nije bilo radničke omladine. U tome ih je, između ostalog, spriječavala visoka članarina i način pristupa novih članova u klub.³¹

Na kraju treba istaći, da je sve ono što su Dubrovčani poduzimali i ostvarili u sportskom jedrenju bio, izvan svake sumnje, koristan rad i povijesno nužan bez obzira u kojem su vremenu i u kojim uvjetima djelovali i bez obzira na činjenicu što ovaj sport nije bio pristupačan svim društvenim slojevima.

B i l j e š k e

¹ Osnutak saveza jedrilačkih klubova, Jadranska straža, XIII/1935, br. 3, str. 129.

² Zabranjeno sportsko jedrenje, Narodna svijest, XIV/1932, br. 21, str. 3.

³ Osnivanje yachtinga u Dubrovniku, Plivački reporter, I/1933, br. 1, str. 5; Yachting u Dubrovniku, Plivački reporter, I/1933, br. 2, str. 2, Arhiv kluba (= Ak) 1933, spis bez broja i datuma.

⁴ Ak 1933, spis od 10. IX 1933; Ak 1934, spis od 5. V 1934.

⁵ Jahting, Narodna svijest XV/1933, br. 37, str. 3; Gradska športska kronika, Plivački reporter, I/1933, br. 4, str. 3.

⁶ Ak 1934, zapisnik od 2. III 1934; Jahting klub u Dubrovniku, Narodna svijest, XVI/1934, br. 9, str. 3; Jahting klub, Dubrovačka tribuna, VI/1934, br. 241, str. 3.

Dr Josip Luetić u radu »Pomorska Dubrovačka Republika« koji je objavljen u listu omladine Dubrovnika Laus, listopada mjeseca 1982., br. 63, str. 13, o imenu argosy piše: »Koliko su Englezi cijenili dubrovačke jedrenjačke pokazuju činjenica da su sve dobre i čvrsto građene brodove nazivali »argosy«. Taj naziv je došao od romanskog naziva za Dubrovnik — Ragusa. Argosy upotrebljava W. Shakespeare, a uvršten je i u britansku enciklopediju; dapače, tradicionalni Englezi danas su dali taj naziv avio — firmi BEA«.

⁷ Ak 1934, spis br. 1/34, 2/34, 3/34, svi od 28. V 1934; Pravila i Pravilnik Yachting kluba Argosy (brošura), Dubrovnik 1934; Yachting klub »Argosy«, Dubrovačka tribuna, VI/1934, br. 248, str. 3.

⁸ M. Petković, Rudi Reš, Povijest sporta, Zagreb 1971, br. 7, str. 603.

⁹ Ak 1934, spis br. 5/1934 od 28. V 1934 i br. 6/34 od 29. V 1934; Pravila Y.K. Argosy čl. 5.

¹⁰ Ak 1934, ugovor od 18. VI 1934.

¹¹ Ak 1935, izvještaj od 31. III 1935.

¹² Ak 1936, izvještaj od 2. III 1936.

¹³ Ak 1934, izvještaj od 2. III 1934; Ak 1935, izvještaj od 31. III 1935.

¹⁴ Aktivnost jahting kluba, Narodna svijest, XVIII/1935, br. 32, str. 3; Ak 1935, spis od 5. V 1935; Razgovor sa sudionikom regate dr Miljenkom Orlić (D. Pucića br. 1, Dubrovnik).

¹⁵ Ak 1936, spis od 4. VI 1936.

¹⁶ Državno prvenstvo u jedrenju, Narodna svijest, XVIII/1936, br. 34, str. 4; Milsi o našem yachtingu, Jadranska straža XIV/1936, br. 12, str. 523; Ak 1936, potvrde o prijemu pehara.

¹⁷ Ak 1936, spis od 11. III 1936; Ovogodišnje jedrilačke utakmice oko srednje Dalmacije, Jadranska straža XV/1937, br. 9, str. 392.

¹⁸ Jedrilačke utakmice yachting kluba Labud, Jadranska straža, XV/1937, br. 9, str. 390.

¹⁹ Svečano otvaranje prostorija Yachting kluba Argosy, Dubrava, V/1937, br. 71, str. 7.

²⁰ B. Franušić, »Bobara«, ovogodišnji pobjednik u svojoj klasi krstaša, Naše more, XVIII/1981, br. 6, str. 274; J.D. Orsan Dubrovnik 1933—1973, (brošura) str. 37.

²¹ Jedrilačke utakmice, Narodna svijest, XIX/1937, br. 32, str. 7.

²² Kao bilješka 18.

²³ Dubrovački informator — 1938. (brošura), str. 59.

²⁴ Pronađena jedrilica »Pirat«, Hrvatski jug, I/1938, br. 3, str. 3; Razgovor s vlasnikom jedrilice Krunkom Stulli (Kamenarska 2, Dubrovnik).

²⁵ Yachting regate u Dubrovniku, Narodna svijest, XX/1938, br. 35, str. 3.

²⁶ Državno prvenstvo u jedrenju, Jadranska straža, XVI/1938, br. 10, str. 450.

²⁷ Dobar plasman našeg prvaka za prvenstvo Evrope, Jadranska straža, XVI/1938, br. 8—9, str. 400.

²⁸ Jedrilačke utakmice pred splitskom lukom, Jadranska straža, XVII/1939, br. 8, str. 347.

²⁹ Internacionalna prekojadranska utakmica, Jadranska straža, XVII/1939, br. 9, str. 394.

³⁰ Jedrilačke utakmice, Jadranska straža, XVIII/1940, br. 9, str. 391.

³¹ Pravila, čl. 5 i Pravilnik čl. 1 Y.K. Argosy.